

3/14.9.2020 Yleiskaavatoimikunnan kokous/Pöytäkirja

Aika: 14.9.2020 klo 10.00–12.14

Paikka: Valtuustosali, Asematie 7 / Teams

Osallistujat:

Jäsenet		Varajäsenet	
Lauri Kaira, puheenjohtaja	x	Piia Malmberg	
Säde Tahvanainen, varapuheenjohtaja	x	Tarja Eklund	
Vaula Norrena	x (etäyhteydellä) (klo 10.00-12.00, §:t 1-4)	Hanna Valtanen	
Tomi Salin	x (etäyhteydellä)	Jarmo Ikkala	
Pertti Oksman	-	Chau Nguyen	
Solveig Halonen	x	Stefan Åstrand	
Minna Kuusela	x	Max Mannola	
Pekka Silventoinen	x	Jouko Jääskeläinen	
Pentti Puoskari	x	Jyrki Riikonen	
Vesa Pajula	x (etäyhteydellä)	Otso Kivimäki	
Ulla Kaukola	x	Teija Toivonen	
Puhe- ja läsnäolo-oikeus			
Juha Hirvonen	x	Hannu Palmu	
Maarit Raja-Aho	x	Paula Lehmuskallio	
Antti Lindtman	-		
Sari Multala	x		
Timo Juurikkala, asiantuntijajäsen	-		
Viranhaltijat:			
Ritva Viljanen, kaupunginjohtaja			x
Hannu Penttilä, apulaiskaupunginjohtaja			x
Matti Ruusula, talousjohtaja			-
Tarja Laine, kaupunkisuunnittelujohtaja			x
Antti Kari, kiinteistöjohtaja			-
Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö			x
Markus Holm, suunnittelupäällikkö			x (etäyhteydellä)
Tomi Henriksson, asumisasioiden päällikkö			x (etäyhteydellä)

Katariina Nummi, hallintoasiantuntija, sihteeri	x
Muut osallistujat:	
Virpi Mamia, yleiskaava-arkkitehti	x
Laura Muukka, johtava maisema-arkkitehti	x
Jonna Kurittu, yleiskaavasuunnittelija	x
Eeva-Maria Niemi, yleiskaavasuunnittelija	x
Antonina Myllymäki, kaavoitusinsinööri	x
Paula Kankkunen, suunnittelija	x
Joonas Stenroth, liikenneinsinööri	x

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen ja hyväksyminen

Tarkastetaan ja hyväksytään yleiskaavatoimikunnan 27.2.2020 kokouksen pöytäkirja 2/2020. Pöytäkirja on julkaistu extranetissä toimikunnan sivuilla.

Käsittely:

Korjattiin pöytäkirjan kohdassa 4 toistuvasti käytetty ilmaus ”muutosesitys raukeasi kannattamattomana” muotoon ”Puheenjohtaja totesi, että käydyn keskustelun pohjalta pohjaesityksellä on suurempi kannatus, ja muutosesitys hylättiin”.

Päätös:

Hyväksyttiin korjattu pöytäkirja.

3. Yleiskaavan tilannekatsaus

Yleiskaavapäällikkö Mari Siivola kertoo yleiskaavatyön ajankohtaisista asioista.

Yleiskaavatoimikunta 14.9.2020 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Yleiskaavatoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

4. Yleiskaavaehdotuksen vuorovaikutus

Kaupunginhallitus asetti yleiskaavaehdotuksen 6.4.2020 § 14 nähtäville 22.04.-18.06.2020 väliselle ajalle ja oikeutti kaupunkisuunnittelua pyytämään lausunnot. Kevään 2020 koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilasta ja kokoontumisrajoituksista johtuen ehdotusvaiheen vuorovaikutus toteutettiin hyödyntämällä sähköisiä välineitä mahdollisimman laajasti. Nähtävilläoloaikaa pidennettiin tavanomaisesta 30 päivästä 58 päivään.

Yleiskaavaehdotuksen nähtävilläolosta tiedotettiin kuulutuksella Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä Helsingin Sanomissa. Vantaan kaupungin asukaslehden toukokuun numerossa oli artikkeli yleiskaavaehdotuksen nähtävilläolosta sekä iso kaavakartta merkintöjen selitysten kera.

Kaava-aineisto oli nähtävillä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan asiakaspalvelussa Tikkurilassa ja Vantaa-infoissa Dixissä. Poikkeustilan aikana Korson Vantaa-info oli suljettu. Yleiskaavaehdotuksen kartta ja määräykset olivat lisäksi nähtävillä kaupungin karttapalvelussa, jossa luonnosta oli mahdollista verrata mm. ilmakuviin, karttoihin ja voimassa olevaan yleiskaavaan. Yleiskaavan materiaalit olivat luettavissa myös yleiskaavan nettisivuilla. Yleiskaavan nettisivuilla yleiskaavaehdotuksen sisältöä esiteltiin tarinakartan muodossa. Tarinakarttaa katsottiin nähtävilläoloaikana 1606 kertaa, keskimäärin 30 kertaa päivässä.

Koska yleisötilaisuuksia ei voitu järjestää, tehtiin yleiskaavaehdotuksesta kolme videotallennetta, joissa esiteltiin ratkaisuja yleisesti ja merkittävimpiä muutoksia luonnoksesta ehdotukseen. Yksi esittelyistä oli ruotsinkielinen. Videot olivat nähtävillä Vantaa-kanavan sivuilla sekä Vantaan osallistumisalusta Osallistuva Vantaa-sivulla, jonka yhteydessä osallisilla oli mahdollisuus esittää suunnittelijoille kysymyksiä yleiskaavasta. Kysymyksiä saatiin 6 kappaletta. Esittelyvideoita katsottiin nähtävilläoloaikana kaikkiaan 1145 kertaa.

Kokoontumisrajoitusten muututtua kesäkuun alussa järjestettiin ulkoilmatilaisuudet Tikkurilassa Kaupungintalon edustalla sekä Myyrmäessä Paalutorilla. Tikkurilassa kävi 20 ja Myyrmäessä 25 yleiskaavasta kiinnostunutta osallista.

Nähtävilläolon aikana suunnittelijoilla oli säännölliset puhelinajat maanantaista keskiviikkoon klo 9–11. Tarvittaessa kysyjä ohjattiin eteenpäin kuntaorganisaatioissa, jos kysymys ei koskenut yleiskaavaa. Nähtävilläolon aikana saatiin kaikkiaan 61 puhelua. Lisäksi kysymyksiä saatiin yleiskaavoituksen sekä suunnittelijoiden sähköpostiin useita kymmeniä.

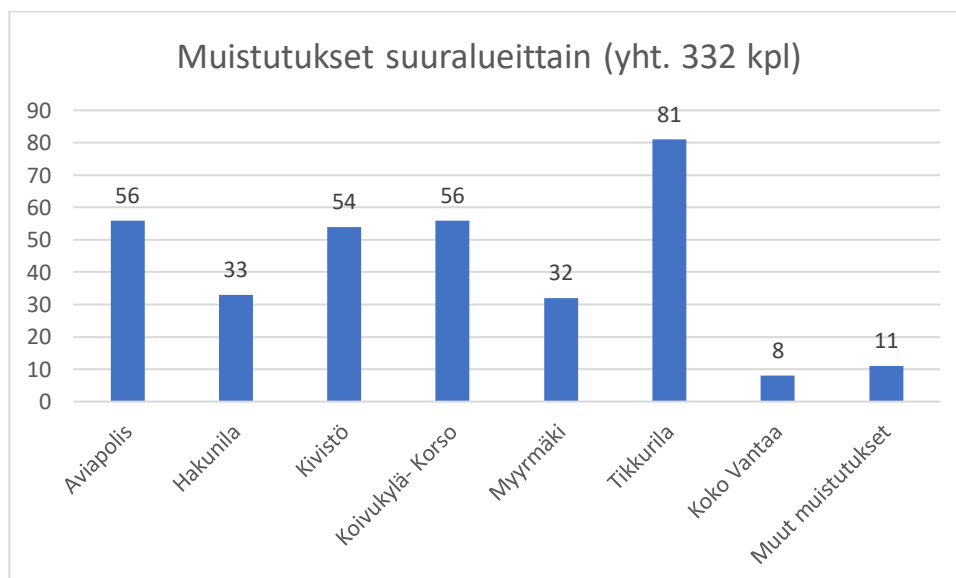
Suojelualueiden maanomistajia tiedotettiin yleiskaavaehdotuksen ratkaisusta kirjeitse. Kirjeessä informoitiin yleiskaavaehdotuksesta, alueiden suojeluperusteista sekä nähtävilläoloajasta sekä muis-tutustenjättämisestä. Kirjeitä lähetettiin yhteensä 81 kpl.

Kuva 1) Yleiskaavan nähtävilläolon aikana hyödynnettiin erilaisia viestintä- ja vuorovaikutuskanavia mahdollisimman laajasti.

Yhteenveto muistutuksista

Nähtävilläolon aikana (22.04.-18.06.2020) yleiskaavaehdotuksesta otettiin vastaan muistutuksia perinteisin kirjein tai sähköpostitse (47%) sekä netin välityksellä sähköisen muistutuslomakkeen kautta (53%). Muistutuksia saatiin kaikkiaan 332 kappaletta. Suurin osa muistutusten jättäjistä olivat yksityishenkilöitä (278 kpl), joiden lisäksi muistutuksia saatiin järjestöiltä ja yhdistyksiltä (20kpl) sekä yrityksiltä (15 kpl). Muistutuksia saatiin tasaisesti kaikilta suuralueilta. Eniten niitä saatiin Tikkurilan, Aviapoliksen sekä Koivukylä-Korso suuralueiden yleiskaavaratkaisuista.

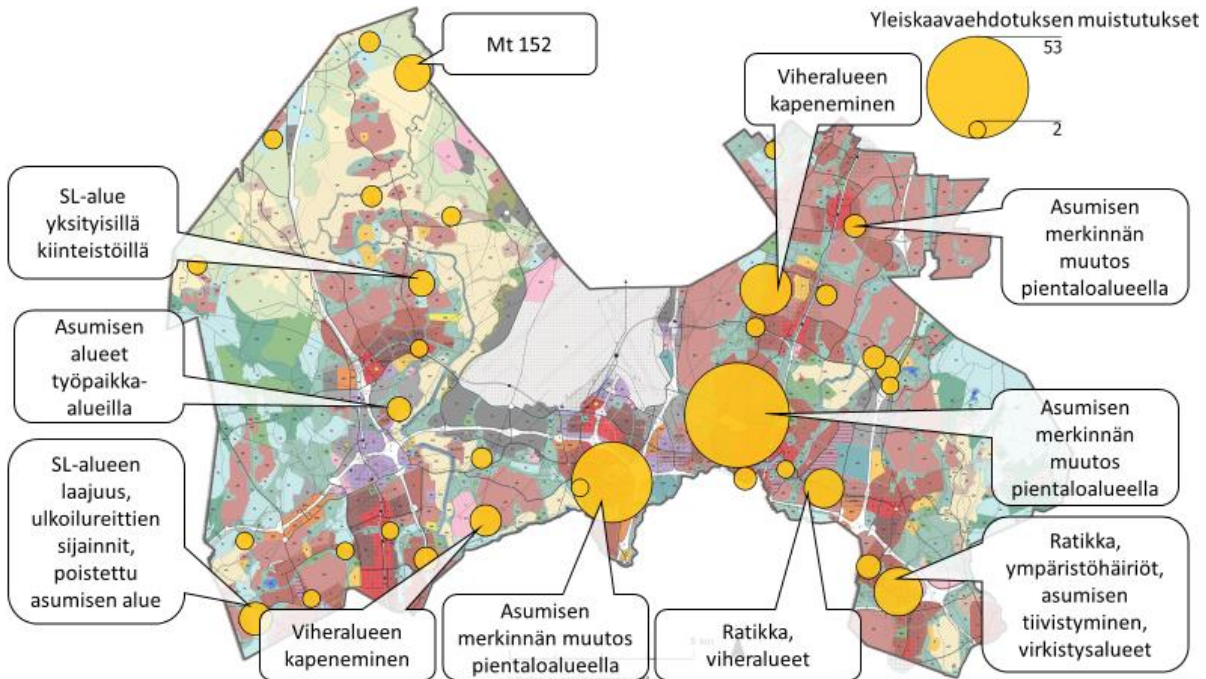
Kuva 2.) Muistutusten määrä suuralueittain. Eniten yksittäisiä muistutuksia saatiin Tikkurilan, Aviapoliksen sekä Koivukylä-Korson suuralueita koskevista yleiskaava-asioista.

Eniten muistutuksia saatiin merkittävimmistä kaupunkirakenne- ja liikennejärjestelmämuutoksista. Maantie 152 linjauksesta koottiin samaan aikaan palautetta myös YVA-selostuksen kuulemisessa. Yleiskaavan Maantien 152 jatketta koskevissa muistutuksissa painotettiin, että tietä ei haluta pilaaamaan luontoa, maisemaa tai maatiloja. Mikäli jatkeesta pitää jotain toteuttaa, niin vain Tuusulanväylän ja Myllykyläntien välinen osuus (hankkeen YVA-selostuksen mukainen vaihtoehto 0+).

Vantaan ratikasta saatiin palautetta erityisesti Vaaralasta liittyen ratikan aiheuttamaan meluun, tärinään sekä ratikan varikkoon ja sen ympäristövaikutuksiin. Lisäksi ratikan reitillä osin katualueella sijaitseva kampaamo ja sen säilyminen nähtiin tärkeäksi asiaksi. Ratikkaan liittyvät yksityiskohtaisemmat suunnittelukysymykset ratkotaan ja vaikutusten arvioinnit laaditaan ratikan suunnittelu-prosessin yhteydessä. Ratikan suunnitelmien vuorovaikutus on tarkoitus käynnistää syksyllä 2020 yhteisellä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla, joka kattaa kaavarungot, asemakaavat ja katusuunnitelmat.

Asumisen merkintä A sai runsaasti muistutuksia eri puolilta Vantaata. Erityisesti puhuttivat paikat, joissa asumisen rajausta tai kaavamerkintää oli muutettu voimassa olevasta yleiskaavasta. Etenkin pientaloalueet, jotka on merkitty yleiskaavaan A-alueiksi, keräsivät paljon muistutuksia asukkailta. Eniten muistutuksia tuli Minttutien ympäristöstä sekä Johdintien alueelta Pakkalasta. Lisäksi yleiskaavan virallisen nähtävilläoloajan jälkeen yleiskaavasta saatiin yhteydenottoja pientaloalueiden asukkailta mm. Jyvätieltä. Yhteydenotot koskivat enimmäkseen pientaloalueisiin kohdistuvia muutoksia ja sitä mitä A-kaavamerkintä tarkoittaa olemassa olevilla pientaloalueilla. Saadun palautteen perusteella on arvioitu, että asuinalue - määräystä on edelleen tarve selkiyttää.

Myös viheralueiden säilyttämisestä saatiin muistutuksia mm. Rekolanmetsästä sekä Ylästön lounaisreunasta. Alueiden luonto- ja virkistysarvot halutaan säästää rakentamiselta. Luonnonsuojelualue-ehdotuksista saatiin muistutuksia yksityisiltä kiinteistönomistajilta.

Kuva 3.) Kohteet, joista jätettiin useampi (>1 kpl) muistutus. Lisäksi saatiin 57 yksittäistä teemaa tai aihetta koskevaa muistutusta.

Yleiskaavasta saadut muistutukset on koottu suuralueittain liitteenä olevaan vuorovaikutusraporttiin IV, missä muistutuksissa esille tuotuihin asioihin on vastattu tarkemmin aihepiireittäin ja alueittain. Raporttiin koottu kattavasti kaikki muistutuksissa esille tulleet asiat. Samaa aihealuetta käsittelevistä muistutuksista on laadittu yhteinen yhteenveto toiston välttämiseksi ja luettavuuden parantamiseksi. Tietosuojakäytäntöjen vuoksi jokaiselle muistutuksen jättäjälle on annettu yksilöivä anonyymi tunniste MXXX (esim. M102), jonka avulla kuvataan sitä kuinka paljon yksittäisiä muistutuksia kustakin aihealueesta, on vastaanotettu. Myös yksilöivät tunnisteet, kuten kiinteistönumerot tai katuosoitteet on jätetty pois raportista.

Yleiskaavatoimikunnan kokouksessa esitellään aiheittain eniten muistutuksia tuottaneita aiheita ja niihin esitettyjä vastauksia.

Yleiskaavatoimikunta 14.9.2020 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Yleiskaavatoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että yleiskaavasuunnittelija Jonna Kurittu, kaavoitusinsinööri Antonina Myllymäki, yleiskaavapäällikkö Mari Siivola ja johtava maisema-arkkitehti Laura Muukka selostivat asiaa kokouksessa.

Merkittiin, että liitteenä olevaan vuorovaikutusraporttiin täydennettiin teknisenä korjauksena kaksi Rekolan alueen asumisen määräyksiä koskevaa muistutusta.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

YK0048 Vuorovaikutusraportti IV (luonnos) (II)

5. Yleiskaavaehdotuksesta saadut lausunnot ja alustavat vastineet

Yleiskaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot tärkeimmiltä viranomaistahoilta, naapurikunnilta, seudullisilta toimijoilta sekä kaupungin sisällä muilta toimialoilta. Lausuntoja saatiin 30. Yhteisinä aiheina niissä toistuu muutamia isoja liikennehankkeita, kaupan ohjaamisen ratkaisut, Östersundomin yhteisen yleiskaavan tilanne sekä luonnonsuojelun ja metsänomistajien näkökulmat.

Liikennehankkeista Espoo ja Helsinki nostivat esiin Tallinna-tunnelin ja Lentoradan ratkaisun, mitä toivottiin muutettavaksi mm. siten, että merkintä mahdollistaa ratasuunnitelman hyväksymisen. Muutos edellyttää määräyksen sanamuodon vaihtamista, mikä on vielä mahdollista tehdä. Maantie 152 linjaus Tuusulan puolelle ei saa kannatusta. Lisäksi Kulomäentien rooli osana ns. Kehä IV herätti huolta Sipoossa ja Tuusulassa: katukuvan kehittämismerkintää toivottiin poistettavaksi, jotta katua voidaan kehittää logistiikan tarpeisiin. Uudenmaan ELYn ja kaupungin kanta on ollut, että Kulomäentietä ei kehitetä osana Kehä IV yhteyttä, joten ratkaisua ei ole tarpeen muuttaa.

Isona uutena liikenneasiana lausunnoissa korostuu lähijunaliikenteen varikkotarve, mistä on viime keväänä valmistunut uusi selvitys. Selvityksen yksi sijoitusvaihtoehto on Petaksen työpaikka-alueella ja varausta vaaditaan liikennealueena täydennettäväksi Vantaan uuteen yleiskaavaan. Hanke on kooltaan ja vaikutuksiltaan niin merkittävä, ettei sitä voida yleiskaavaan laadinnan loppusuoralla tuoda kaavaan. Mikäli mahdollisen varikkohankkeen sisältö ja toimijat täsmentyvät, voidaan alueelle laatia erillinen osayleiskaava.

Lisäksi toivotaan raskaan liikenteen taukopaikkoja merkittäväksi yleiskaavaan ja uutta kohdetta Lahdenväylälle. Yleiskaavaan on määritelty yksi taukopaikka Klaukkalan ohikulkutien liittymään liikennealueena. Parhailaan selvitetään mahtuuko Lahdenväylälle pienempi yksikkö yleiskaavan aluerajusten puitteissa.

Uudenmaan ELY sekä Uudenmaan liitto kiinnittivät lausunnoissaan huomiota siihen, että yleiskaavaehdotuksessa ei ole esitetty maakuntakaavassa määriteltyä kaupan alueiden enimmäismitoitusta. Maakuntakaavan mukaiset mitoitukset ja seudullisen kaupan alarajat tulisi huomioida yleiskaavassa. ELY:n mukaan seudullisen kaupan KM-alueiden aluekohtaiset määräykset Vantaanportissa, Tammistossa ja Porttipuistossa eivät tue keskustojen kehittymistä ensisijaisina kaupan paikkoina.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan ja samalle alueelle laaditun maakuntakaavan keskeneräisten prosessien takia Metsähallitus, Uudenmaan liitto ja Uudenmaan ELY esittävät hieman eri sanoin kaava-alueen rajaamista pois Vantaan yleiskaavasta. Uudenmaan liitto huomauttaa lisäksi, että Vantaan yleiskaavan ratkaisu ei ole yhteneväinen maakuntakaavan ratkaisun kanssa. Vantaan yleiskaavaan on tuotu yhteisen yleiskaavan ratkaisut.

MTK:n, Metsäkeskuksen, SLC:n lausunnoissa kaavaan uusia luonnonsuojelualuevarauksia katsottiin yleisesti osoitetun liikaa yksityisille maille, niitä pidettiin ongelmallisina mm. korvausten kannalta (esim. kemeratuen menetys alueella, joka ei ole luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu, mutta on

yleiskaavan SL-varaus). Lausujien mukaan suojelulle ei löydy riittäviä perusteluja ja myös sellaisia alueita, joilla ei ole erityisiä luontoarvoja, on yleiskaavan luonnonsuojelualueilla. Luo-aluemerkinnät koettiin tarpeettomiksi ja oikeusvaikutteisena merkintänä tulkintavaikeuksia aiheuttaviksi. Lausunnoissa tuotiin esiin, että suojelun ylipäättään ja erityisesti Metso- tuella tapahtuvan suojelun tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Myös ekologiset yhteydet ja ulkoilureitit nähtiin metsätalouden harjoittamista haittaavina rasitteina. Virkistysalueita on lausujien mukaan varattu liikaa ja toivottiin niitä vain julkisessa omistuksessa oleville maille. Suomen luonnonsuojeluliitto sen sijaan piti kaikkia uusia sl-aluevarauksia perusteltuina, myös luo-alueita, mutta alueiden rajauksia paikoin liian pieninä. SLL ehdotti lausunnossaan myös uusia SL-alueita ja luo-alueita.

Lausuntoihin on laadittu alustavat vastineet, joiden pohjalta keskusteltiin yleiskaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa 3.9.2020. Viranomaisneuvottelussa yleiskaavaehdotus sai kiitosta huolellisesta valmistelusta useilta tahoilta. Tilaisuuden yleisilmapiiri oli hyvin yhteistyöhakuinen. Lausunnoissa esiin nostetuista huolenaiheista moniin löytyi neuvotteluissa yhteinen näkemys yhteistyön edistämisen muodossa, minkä pohjalta yleiskaavaehdotuksen valmistelua voidaan jatkaa suunnitellusti. Esityslistan liitteenä olevia alustavia vastineita on käydyn neuvottelun pohjalta täydennetty mm. kaupan ohjaamisen ja hajarakentamisen osalta.

Vastineet lausuntoihin annetaan yleiskaavan hyväksymiskäsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

Lausuntoja ja alustavia vastineita esitellään yleiskaavatoimikunnan kokouksessa.

Yleiskaavatoimikunta 14.9.2020 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Yleiskaavatoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että yleiskaavapäällikkö Mari Siivola selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

YK0048 tiivistelmä yleiskaavaehdotuksesta saaduista lausunnoista ja alustavia vastineita

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Toimikunnan seuraava kokous pidetään 28.9.2020 klo 13–16. Kokouksen asioina ovat ehdotuksen pohjalta päivitettyt vaikutusten arvioinnit sekä yleiskaavan karttojen ja määräyksien hyväksyminen.

Päätettiin järjestää yleiskaavatoimikunnalle ylimääräinen kokous 28.9.2020 kokouksen jälkeen. Tarkka kokousaika hyväksytään toimikunnan seuraavassa kokouksessa.

8. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 12.14.